

Høring randzonenloven

Kommuner

- Brønderslev Kommune
- Randers Kommune
- Skanderborg Kommune
- Tønder Kommune
- Hillerød Kommune

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)**Fra:** Keld Koustrup Sørensen [Keld.Koustrup.Sorensen@99454545.dk]**Sendt:** 5. januar 2011 12:02**Til:** Arealkontoret (KTP,DFFE)**Emne:** Høringssvar til høring over forslag til lov om randzoner

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Industri
 FødevarerErhverv
 Nyrupsgade 30
 1780 København V
 sendt per mail: areal@ferv.dk

Direktoratet for FødevarerErhverv

Kontor 11

11.01.2011

3105-09-261

110

Teknisk høringssvar fra Brønderslev Kommune

Følgende høringssvar er tekniske bemærkninger fra Brønderslev Kommunes Naturgruppe. Høringssvaret er ikke behandlet politisk af kommunens Miljø- og Teknikudvalg pga. den korte tidsfrist for høringssvar. Af samme grund har høringssvaret fokuseret på kommentarer om tekniske forbedringer af lovforslaget og kan ikke nødvendigvis tages til indtægt for kommunens politiske holdning til lovforslaget.

Uklarheder bør fjernes

Det foreslåes at det bør understreges i lovbemærkningerne, at "f.eks. å-, strand- og fortidsmindebeskyttelseslinjen samt beskyttede naturtyper mv. har forbud mod tilplantning", og at det ikke vil være muligt at beplante inden for disse, jvf. lovforslagets § 2 stk. 1 "I de af § 1 omfattede randzoner må der dog ske dyrkning af vedvarende græs samt flerårige energiafgrøder i det omfang hvor dette er muligt efter den øvrige lovgivning...". Det er vigtigt at sikre sig at de tiltag der gennemføres med denne lovgivning ikke utilsigtet giver problemer og lovliggørelsessager i medfør af anden lovgivning.

Det kan endvidere være hensigtsmæssigt for hensynet til landskabelige bevaringsværdier og kommunernes administrative byrde og mængden af lovliggøressager at der m.h.t. åbeskyttelseslinjens forbud mod beplantning også indføres i lovforslagets § 2 at det ikke er muligt at beplante inden for åbeskyttelseslinjen således at § 2 stk. 1 f.eks. istedet formuleres som: "I de af § 1 omfattede randzoner må der dog ske dyrkning af vedvarende græs samt flerårige energiafgrøder i det omfang hvor dette er muligt efter den øvrige lovgivning. Dyrkning må dog ikke ske inden for åbeskyttelseslinjen..." Alternativt kan der imødeses en stor administrativ byrde for kommunerne i form af dispensationsansøgninger samt lovliggørelsessager i de tilfælde hvor der ikke ansøges forudgående. Landskabeligt vil dette ellers kunne medføre at nogle af de landskabelementer som naturbeskyttelsesloven skal beskytte via § 15 - §18 i tiltagende grad forsvinder visuelt i landskabet.

Eksisterende adgangsforhold bør ikke ændres

Det bør understreges i lovbemærkningerne og lovtæksten at der med loven ikke vil tiltænkes eller må ske en indskrænkning af offentlighedens adgang i forhold til gældende ret. Med lovforslaget foreslås naturbeskyttelsesloven § 24 ændret til:

"§ 10. I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009, som senest ændret ved lov nr. 484 af 11. maj 2010, foretages følgende ændring:

1. § 24, stk. 4, affattes således:

"Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, gælder ikke privatejede arealer, der i deres helhed er forsvarligt hegnede. Bestemmelsen gælder heller ikke de bræmmer langs vand-løb og søer, som efter lov om vandløb skal holdes udyrkede, eller udyrkede arealer udlagt som randzoner efter lov om randzoner, medmindre bræmmerne eller randzonerne grænser op til arealer, der er åbne for offentlighedens adgang."

Istedet bør stk. 4 affattes som følger (tekst markeret med rød er supplerende) :

" § 10. I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009, som senest ændret ved lov nr. 484 af 11. maj 2010, foretages følgende ændring:

1. § 24, stk. 4, affattes således:

"Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, gælder ikke privatejede arealer, der i deres helhed er forsvarligt hegnede. Bestemmelsen gælder heller ikke de bræmmer langs vand-løb og søer, som efter lov om vandløb skal holdes udyrkede, eller udyrkede arealer udlagt som randzoner efter lov om randzoner, medmindre bræmmerne eller randzonerne grænser op til arealer, der er åbne for offentlighedens adgang, eller hvis der i øvrigt er lovlige offentlig adgang til arealerne, som følge af naturbeskyttelseslovens generelle adgangsbestemmelser."

Det bør samtidig præciseres i lovbemærkningerne at der med lovforslaget ikke hverken tiltænkes eller sker nogen indskrænkning i offentlighedens adgang til naturen.

Definitioner analoge med naturbeskyttelsesloven

I lovforslagets § 1 stk. 1 defineres hvilke områder der omfattes af randzonerne. I bemærkningerne til lovens § 1 står det beskrevet (s. 12) at:

"Ved søer forstås i denne sammenhæng områder dækket permanent med stillestående vand"

Definitionen af søer der omfattes af lovforslaget er analog med naturbeskyttelseslovens definition af søer (jvf. naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1) for så vidt angår at de skal være over 100 m², men ikke for så vidt spørgsmålet om de skal være temporære eller permanent vanddækkede. Der findes allerede i dag en vejledende kortlægning af § 3 beskyttede områder herunder også søer som det vil være mest hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i ved definitionen af de områder der omfattes af § 1 stk. 1 således at det i lovbemærkningerne istedet understreges at:

"Ved søer forstås i denne sammenhæng områder dækket permanent eller temporært med stillestående vand jvf. også naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 1"

Hermed vil evt. uklarheder vedrørende definitionen af områderne kunne elimineres og et eksisterende kortværk kunne benyttes.

Udvikling af natur i randzonerne

Lovforslaget forudsætter at der med randzonerne etableres naturarealer svarende til op til ca. 50000 ha. For at sikre at områderne også får en reel naturværdi er det vigtigt at adgangen til at foretage omlægning af arealerne begrænses meget. Hvis der regelmæssigt foretages omlægning af arealerne kommer der ikke "natur" i form af de truede og sjældne planter som står opført på den danske rødliste og som Danmark har påtaget sig et internationalt ansvar for at sikre fremgang i form af f.eks. biodiversitetskonventionen, EU-målsætninger mv. Hvis der foretages regelmæssig omlægning af arealerne vil disse blive domineret af planter som er kendetegnende for forstyrrede områder (planter med r-strategi) f.eks. oftest ukrudtsplanter med stor frøsætning eller planter som i forvejen er almindeligt forekommende på kulturgræsmarker. Adgangen til at foretage omlægning, hvor miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser herom (jvf. lovforslagets § 2 stk. 2), bør derfor enten fjernes eller begrænses yderligere for at opnå en reel naturværdi. I modsat fald vil arealer dyrket som kulturgræsmarker med regelmæssig omlægning, stort set kun have en miljømæssig (og ikke naturmæssig) værdi ved aftapning af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) inden disse udvaskes til vandløbene. Et evt. problem med tilgroning er allerede reguleret via lov om drift af landsbrugsjorder hvor der gælder en rydningspligt for disse arealer samt i bekendtgørelse om god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM) som er fastsat i medfør af EU-landbrugsstøtteordninger og krydsoverensstemmelsesregler mv. Det bør samtidig sikres at der er indholdsmæssig sammenhæng i de krav der stilles via GLM i bekendtgørelse herom (nr. 1698 af 15/12 2010) således at disse er konsekvensrettede som følge af reglerne i lovforslaget om randzoner langs vandløb.

Energipil og vandløb

Med lovforslaget bliver det muligt at dyrke energiafgrøder i de nyudlagte randzoner langs vandløb. Energipil

er særdeles vandforbrugende planter hvilket i vådbundsområder kan have en udtørrende effekt som vil modvirke tiltag der i øvrigt allerede gøres eller skal gøres i forvaltningen af landskabet i medfør af vand- og naturplaner, naturforvaltning mv. Energipil (og flere andre planter) kan derfor have en negativ effekt ved sommerudtørring af vandløb hvor minimumsvandføringen i forvejen er kritisk for målsætningsopfyldelse, kan bidrage til at vådområdeprojekter kan have reduceret effekt, samt medvirke til øget udslip af drivhusgasser ved afdræning og iltning af organogene jorde i vådområder.

Med venlig hilsen

Keld Koustrup Sørensen

Cand.techn.soc.

Naturgruppen
Brønderslev Kommune
Rådhusgade 5
9330 Dronninglund

Tlf. 99455145

Keld.Koustrup.Sorensen@99454545.dk

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)**Fra:** Lars Sandberg [lars.sandberg@randers.dk]**Sendt:** 7. januar 2011 12:40**Til:** Arealkontoret (KTP, DFFE)**Cc:** Anne Margrethe Wegeberg; Rasmus Hansen; Rikke Gilling; Nels G. Markussen; Pia Bøisen Hansen; Hanne Wind-Larsen**Emne:** Hørings svar til lov om randzoner

3105-09-261

160

KOP1

Kommentarer til "Lov om randzoner"

Randers kommune har læst forslag til lov om randzoner og har følgende kommentarer hertil:

Vedr. vandhuller i det åbne land.

En lang række af vandhullerne i det åbne land ligger omgivet af dyrkede marker, en etablering af en 10 meter bræmme, er i den grad meget værdifuld, i og med at for rigtig mange af disse vandhuller er hovedproblemet en for stor tilførsel af næringssaltene kvælstof og fosfor.

Randers kommune er imidlertid i særlig grad bekymret over lovforslagets potentielle skadelige virkninger på vandhullerne i det åbne dyrkede land, i lovforslaget åbnes der op for, at der ved enkeltmands vandhuller, som i parentes bemærket omfatter langt størstedelen af vandhullerne i det åbne land, kan plantes energiafgrøder fra vandhullets kronekant og op til 10 meter herfra. Bræmmen er her 10 meter fordi enkeltmandsvandhuller ikke afkaster en 2 meter bræmme.

Hovedproblemet hermed er skygning af vandhullet, hvilket medfører en skadelig påvirkning af vandhullets flora og fauna, afhængig af valget af energiafgrøde. En anden uheldig påvirkning er tilførsel af blade fra trævækst energiafgrøderne til vandhullet. En tilplantning med eksempelvis poppel fra kronekanten og i en 10 meter bræmme er ikke bare uhensigtsmæssigt, det er efter kommunens vurdering også direkte i strid med eksempelvis § 3 beskyttelsen af vandhullet, skyggeeffekten fra høje popler og tilførselen af blade herfra, vil efter kommunens vurdering være i strid med § 3 beskyttelsen, i og med det vil være tilstandsændrende for vandhullet.

En del vandhuller er desuden levested for en række bilag 4 beskyttede arter efter habitatdirektivet, det er kommunens vurdering at tilplantning fra kronekanten og i et 10 meter bælte med trævækst energiafgrøderne, vil være i strid med habitatlovgivningen, som slår fast at man ikke må udføre tiltag der kan påvirke levevilkårene for bilag 4 arterne i en negativ retning.

I lovens § 2 er der anført at der må ske dyrkning i randzonerne såfremt "dette er muligt efter den øvrige lovgivning" i ovennævnte to tilfælde vil det så IKKE være muligt, men for at overholde diverse lovgivninger på disse områder, **skal det sikres at der sker, en høring i kommunerne af samtlige tilladelser til at dyrke energiafgrøder, i og med det er hos kommunerne informationerne omkring bilag 4 artsforekomsterne findes, og hos kommunerne vurderingen af hvorvidt tilplantningen af energiafgrøder er i modstrid med § 3 beskyttelsen.**

Øvrige bemærkninger.

Til § 8: Hvis Plantedirektoratet overdrager kontrollen til anden offentlig myndighed f.eks. kommunen følger der så midler med til opgaven?

Forventes det at den enkelte lodsejer er klar over hvor der er udlagt arbejdsbræmmer langs offentlige vandløb og § 3 arealer. Er det noget Plantedirektoratet vil undersøge inden der gives tilsagn om støttemidler?

Der skal åbnes mulighed for at sige nej til lange monokulturbånd af energiafgrøder langs vandløb. Det vil hvis og såfremt der er ønske om at udlægge udyrkede randzoner med energiafgrøder at der stilles betingelser til plantevalg, udformning, tæthed således at der arbejdes mod at den ny natur får en varieret biodiversitet og lysåbne zoner. Samtidig med at der bør udarbejdes naturplejeplaner for vedligeholdelse og høstning af afgrøden af hensyn til beskyttelse af ny fauna.(forudsættes at gødskning og sprøjtning ikke er lovligt). Det vil være en fordel hvis de plantearter der som undtagelse fra det generelle dyrkningsforbud er danske /lokale arter og selvfølgelig er dokumenteret kvælstofreducerede. Der må i vedligeholdelse øjemed være en forpligtigelse til at fjerne det afhøstede, således at der ikke ophobes næringsstoffer i randzonen, tværtimod bør lovforslaget arbejde mod at randzonerne udpiner den tidligere landbrugsjord.

Rydningspligten skal skærpes og man skal være sikre på at energiafgrøde også vil være omfattet af rydningspligten, så flerårige energiafgrøde med sikkerhed ikke kan få mulighed for at vokse til uønsket krat/skov. Vil der også være en skærpet rydningspligt hvis udlagt randzonen ikke modtager compensation? Det skal loven sikre. Kan der regnes med at randzonearealer, der udgår af dyrkningen som følge af lovforslaget er underlagt rydningspligt.

Loven bør definere meget skarpt hvilke randzonearealer der ikke kan dyrkes med energiafgrøder og hvorfor, da der i dag ikke er en specifik miljømæssig lovregulering af de arealer, der vil blive foreslået. Anden lovgivning kan omfatte arealerne og dermed beskytte randzonen mod tilplantning med energiafgrøder. Dette bør fremgå tydeligere.

Med venlig hilsen

Lars Sandberg
Biolog
Natur og Miljø
Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers

Tlf: 8915 1856, mobil tlf: 2544 1616

Email: lars.sandberg@randers.dk

KOPI

Kirsten Døllerup (FødevarerErhverv)

Fra: Irene Bjerrum Paulsen [Irene.Bjerrum.Paulsen@skanderborg.dk]

Sendt: 7. januar 2011 14:41

Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)

Emne: Høringssvar randzonen

Høringssvar fra Skanderborg kommune

Med venlig hilsen
Irene Paulsen

Offentligt tilgængeligt for offentligt tilgængelige
dokumenter

3105-09-261
167

Høringssvar vedr. Forslag til Lov om randzoner

§1 vedr. hvor randzonerne skal udlægges

-rigtig fint at det er alle ikke rørlagte vandløb og vandhuller/søer, så er der ingen tvivl hverken hos lodsejer eller myndighed, om hvor randzonen skal være. Af samme grund bør randzonen være mindst 10 m; ikke indtil 10 m.

Af bemærkningerne fremgår, at kortlægningen forventes afsluttet medio 2012, og den endelige bredde først vil blive fastlagt herefter. Det fremgår ikke klart om det betyder, at der bliver forskellige bredder af randzonerne langs de forskellige vandløb. Det vil være mest hensigtsmæssigt at randzonerne har samme bredde alle steder. Dermed undgås diskussioner mellem lodsejer og myndigheder, som ellers uundgåeligt vil opstå, hvis der indgår en vurdering fx af vandløbet. Der er rigeligt at få fastlagt hvor vandløbsbrinken (kronekanten) er.

Prioritering af risikoområder: Alternativet til en ordning med fast bredde på 10 meter randzone, kunne være, at man udpegede risikoområder hvor tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet er størst. Ved at prioritere risikoområderne højere og så acceptere en mindre randzone på steder med lav risiko for diffus overfladeafstrømning, ville optimere tilbageholdelsen af næringsstoffer væsentligt. Omkostningseffektiviteten for fjernelse af N og P, ved at inddrage 50.000 ha dyrkningsjord til randzone, ville derfor blive højere.

Effekten af randzonen: Forventningerne til stoftilbageholdelsen for randzonerne er baseret på beregninger på anden vegetation end energiafgrøder. Energiafgrødernes evne til at tilbageholde næringsstoffer i randzonen og forhindre brinkerrosion er ikke særlig godt undersøgt og resultaterne fra undersøgelser på anden vegetation kan ikke umiddelbart overføres til energipil. Den kratagtige pilevegetation vil skygge bundvegetationen væk og derfor vil den overfladiske afstrømning ikke være væsentligt reduceret hvor der er skrånende terræn ned til vandløbene. Et af hovedformålene med loven om randzoner er at reducere udledningen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet (henholdsvis med 2550 t og 160t). Hvad angår reduktion af fosforudledning er randzonerne altså et af de væsentligste virkemidler, da den samlede reduktion som følge af vandplanerne er beregnet til 210 t. Hvis der plantes flerårige energiafgrøder i randzonen vil tilbageholdelsen af fosfor fra den overfladiske afstrømning sandsynligvis ikke være væsentlig forbedret i forhold til idag. Beplantninger med flerårige energiafgrøder i randzonerne, kommer derfor formentlig ikke til at give den tiltænkte miljømæssige effekt på vandmiljøet. Derfor anbefales det, at man kræver randzonerne fri for energipil og andre energi afgrøder.

Ydermere vil den evt. tiltænkte positive effekt fra vedplanter nær vandløbene på brinkerrosion i vandløb, kræve at egentlige træer får lov at vokse op meget tæt på vandløbet. Det er ikke tilfældet med energiafgrøderne, der vil blive skåret ned hver 5-6 år og vil blive plantet mindst 2 m fra kronekanten. Det kan derfor ikke forventes at energiafgrøder vil bidrage væsentligt til at erosionssikre vandløbsbrinkerne.

§2 vedr. dyrkning af vedvarende græs og energiafgrøder i randzonen

– det skal overvejes nøje, hvilke afgrøder der evt. gives lov til. Vedvarende græs, evt. med afgræsning, vil være fint – om det skal være muligt at omlægge- tjaa, hvor 'vedvarende' er det så ? Der fastholdes meget næringsstof i vedvarende græsmarker, som ved en omlægning delvis frigøres. Derfor bør vedvarende græs være uden omlægning.

I bemærkningerne er fremhævet, at randzonerne vil være et væsentligt element (2/3) i etablering af nye naturområder, og at "denne nye natur vil skabe nye levesteder for vilde dyr og planter og vil også være af

stor betydning for biodiversiteten” – dette vil ikke ske, hvis der etableres monokulturer af energiafgrøder i randzonerne, som ikke kan betragtes som ny natur og kan derfor ikke bidrage til af leve op til Grøn Vækst aftalen.

Muligheden for at dyrke energiafgrøder i randzonerne ved alle vandløb og søer større 100m², vil i stedet for at give ny natur, som tiltænkt, kunne skade den eksisterende lysåbne natur, som risikere at blive omgivet af en tæt mur af pil. Det kan betyde f.eks. skyggevirkning på mindre søer og at energiafgrøderne spreder sig ind i tilstødende naturområder og ud i 2 meter bræmmen og/eller bredzonen langs vandløb. Muligheden for beplantning med energiafgrøder udgør derfor en trussel for den lysåbne natur, som risikerer at gro til i pil, hvilket allerede uden randzoneordningen er et problem mange steder. Beplantning af f.eks. energipil, kan også tænkes at påvirke områder udpeget som spredningskorridorer negativt.

Derudover er der i mange vandløbsregulativer indskrevet er arbejdsbælte på 8 m til maskinkørsel, dette vil komme i konflikt med plantning af eventuelle energiafgrøder

Anbefaling: Randzonerne bør målrettes risikoområder for størst mulig effekt. Der bør ikke kunne etableres egentlig kulturer i randzonerne. (Hvis der skal kunne plantes energiafgrøder bør der udpeges områder særligt egnede til dette, som f.eks. områder med lav naturværdi. Dermed udpeges også områder, der ikke er egnet til energiafgrøder).

§4 ved hvor randzonen beregnes fra

- Fint at det er samme metode for 2m bræmmer og randzoner til at fastsætte vandløbets og søens øverste kant. – især godt med stk. 2, som kan afhjælpe i den del tvivlsspørgsmål
- Det kunne overvejes, om det var muligt at udtænke en ny måde at fastsætte bræmmen på, som fx kunne tage udgangspunkt i vandløbets midte og den teoretiske bredde- det ville lette arbejdet for GIS-medarbejderne og udarbejdelse af kort, hvor bræmmerne fremgår.

§ 5 vedr. max. 5 % af bedriftens samlede areal

- Man skal være opmærksom på, at der formentlig kun vil gå meget kort tid, før den første landmand har opdelt sin jord i to cvr.nr., således at alle bræmmer kommer i et selskab og resten af arealerne i et andet. Dermed vil de lynhurtigt komme ud over de skærpede bræmmekrav.

Derfor bør der ikke være mulighed for bræmmen bliver mindre – compensationen må bare være tilstrækkelig god. Ellers opnår man ikke den forudsatte miljøeffekt.

§ 6 vedr. dispensation til arealer med særlige afgrøder (under bemærkninger til lovforslaget)

- I stedet for dispensation til særlige områder, så kunne man give en større compensation, fx til højværdiafgrøder.

§§7 og 9 vedr. kontrol

- Det fremgår af bemærkningerne, at det som udgangspunkt er Plantedirektoratet der er kontrolmyndighed. Det er ikke hensigtsmæssigt at have en myndighed på 2 m bræmmer og en anden på randzoner – det bør være samme myndighed.
- OK at lægge kontrollen ud til kommunerne, hvis kommunerne kompenseres via DUT, fordelt efter km vandløbsstrækning i kommunen

Pkt. 6 under bemærkninger til lovforslaget

-Hvis man – selvom randzonerne så ikke kan bidrage til at øge naturområderne- vælger at acceptere energiafgrøder i randzonerne, bør den indtægt lodsejeren får herfra fradrages i compensationen.

TØNDER KOMMUNE

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Miljø og Natur
Direkte tlf.: 74 92 9210
Mail: AV@toender.dk
Sags id.: 06.02.00-G01-

7. januar 2011

Tønder Kommunes bemærkninger til Fødevarerministerens forslag til lov om randzoner langs vandløb

Fødevarerministeren har fremsat forslag om lov om randzoner langs vandløb og søer. Forslaget er fremsat d. 10. december 2010, høringsfristen er 10. januar 2011. Loven skal medvirke til at gennemføre regeringens aftale om grøn vækst, og skal være et af virkemidlerne til at nå de mål, der bliver fastsat i vandplanerne. Udlægning af randzoner skal hovedsageligt mindske udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

Lovforslagets indhold.

Lovforslaget betyder, at der bliver indført en randzone på 10 m langs alle vandløb og søer, hvor vandfladen er over 100 m². Indenfor randzonen må der ikke foretages jordbearbejdning, gødsning eller sprøjtning, men der må dyrkes energiafgrøder, hvis det ikke strider mod anden lovgivning.

Randzonen må ikke udgøre mere end 5% af en bedrifts arealer. Hvis randzonearealet overstiger 5% kan fødevarerministeren bestemme, at zonen skal være mindre end 10 m.

Hvor der er tale om vandløb, hvor der allerede er fastsat en 2 meter bræmme efter Vandløbslovens regler, vil randzonen blive reduceret til 8 meter, og udlægges som en forlængelse af 2 meter bræmmen.

Hvis der foreligger helt særlige hensyn, som for eksempel væksthudrift eller helt specielt værdifulde afgrøder, så kan fødevarerministeren dispensere fra regelen om 10 meter randzone. Spørgsmålet om tilsynsmyndighed er ikke fastsat. Lovforslaget åbner mulighed for, at det kan være Fødevarerministeriet, en anden statslig myndighed eller en kommune.

Forvaltningens bemærkninger

Det er forvaltningens vurdering, at lovens regler vil medvirke til at forbedre miljøkvaliteten i vandløb og søer, og på den måde være med til at nå målene i vandplanerne.

Der er imidlertid en række punkter, hvor lovforslaget rejser problemer.

Vandløbsvedligeholdelse.

Ved grødeskæring og anden vedligeholdelse i vandløbene bliver grøde og fylde lagt op på de tilstødende arealer. Efter reglerne i Vandløbsloven har bredejereren ansvar for at fjerne materialet. I offentlige vandløb bliver materialet lagt uden for vandløbsbræmmen, så bredejereren kan pløje eller harve materialet ned uden at forbyrde sig mod forbuddet mod jordbehandling i bræmmen. Hvis der på tilsvarende måde ikke må foretages jordbehandling i de nye randzoner, vil det blive vanskeligt for bredejereren at håndtere den grøde og fylde, der bliver lagt op.

Tilsvarende er der langs offentlige vandløb fastsat et arbejdsareal, hvor det skal være muligt at færdes, når der skal foretages vedligeholdelse. Arbejdsarealet er fastsat i vandløbenes regulativer efter reglerne i Vandløbsloven, og bredden er i størrelsesordenen 5 til 8 meter. Med

lovforslagets mulighed for at dyrke energiafgrøder i netop 10 meter randzonen, forudsætter forvaltningen, at det kan være i konflikt med kravet om et friholdt arbejdsareal, hvis der er tale om for eksempel flerårig energipil.

Fastsættelse af randzonens bredde.

Forslaget indeholder ikke oplysning om, hvem der skal sikre, at randzonen ikke overstiger 5% af bedriftens areal. Med de mange tilforpagtede arealer, der typisk hører til en bedrift, vil en given vandløbsstrækning kunne flytte ud og ind af loven, afhængig af, hvilken ejendom, der ejer eller forpagter det tilstødende areal. Det bliver meget vanskeligt at føre tilsyn med, og lige så vanskeligt for vandløbsmyndigheden at holde styr på, når grøden skal lægges op.

Der savnes en præcisering af, om randzonens bestemmelse om energiafgrøder også gælder for 2 m bræmmerne, hvor der måtte være sådanne og af, om de dyrkningsfrie bræmmer, der er fastsat i gældende regulativer, stadig gælder. I Tønder kommune er disse bræmmer 1 eller 1,5 m, afhængig af tillægsregulativerne fra de gamle kommuner.

Øvrige forhold

I bemærkningerne til lovforslaget bliver det nævnt, at bræmmerne vil skabe nye levesteder for vilde dyr og planter. Det er ikke tilfældet, hvor der plantes eksotiske arter.

I bemærkningerne til forslaget er det anført, at randzonerne vil medvirke til en reduktion af drivhusgasser. Det vil kun have rigtig effekt, hvis randzonen er våd, så organisk materiale oplagres som tørv. Det vil hæve terrænet, som igen vil påvirke afløbet fra bagved liggende arealer, som kan række langt ud over de 10 m.

Kortlægningen af randzonerne forventes afsluttet medio 2012, herefter kan der søges tilskud til de kortlagte arealer, med effekt antagelig fra vækstsæson 2013. Ordningen skal evalueres i 2014, altså efter én sæson. Det er et meget spinkelt grundlag at evaluere en så indgribende ordning på.

I mange småsøer ligger der en betydelig næringspulje i bundsedimentet og gamle affaldsbunker langs bredderne. Resultatet af en 10 m bræmme vil lade vente på sig – også et godt stykke ud over 2014. Der er ikke umiddelbart sikret mulighed for at oprense søerne.

I bemærkningerne er mulige energiafgrøder angivet med latinsk navn – der bør laves en stavekontrol.

I nogle dele af verden bekæmper man elefantgræs som landskabsukrudt.

Tønder kommune skønner at have i størrelsesordenen 4.000 km vandløb (offentligt og privat), der vil blive omfattet af loven. Det giver et samlet randzoneareal på ca. 8.000 ha. Af disse er ca. 350 ha omfattet af vandløbslovens 2 m bræmmer i dag, plus op til 100 ha i de ydre koge i Tøndermarsken, afhængig af, om de enkelte grøfter og kanaler lever op til vandløbslovens definition af vandløb på et givet tidspunkt.

Hvis lovforslaget indebærer, at oplagt grøde og fylde ikke må pløjes eller harves ned inden for randzonen vil det medføre en betydelig udgift for bredejeren, der skal transportere materialet væk. Hvis grøde og fylde efterlades uden at blive pløjet eller harvet ned, vil der kunne opstå betydelige jordvolde langs vandløbene.

Oprensede fyld (grøde, aflejret sand og mudder) skal bortskaffes af bredejeren/ lodsejer, jf. regulativerne, som har udgangspunkt i vandløbsloven. Efter gældende regulativer i Tønder kommune skal lodsejer selv transportere oplagt fyld mellem 2 og 5 m væk fra vandløbet (afhænger af tillægsregulativerne i de gamle kommuner), og lægge det i et ikke over 10 cm tykt lag inden 1. maj det følgende år. Sker det ikke, kan myndigheden gøre det på lodsejers regning. Hvis oplag af fyld ikke betragtes som jordbearbejdning, kan det blive liggende inden for randzonen – men uden for 2 m bræmmen, hvor der er en sådan. Hvis det betrages som jordbearbejdning har vandløbsmyndigheden i det mindste en moralsk forpligtelse til at lægge det uden for randzonen, dvs. transportere det mindst 10 m væk fra vandløbet. Det er ikke muligt i én arbejdsgang, gravemaskinen skal følges af en traktor med vogn, hvilket i sig selv vil fordob-

le prisen på oprensningen. Hertil kommer, at mange steder kan man ikke færdes med traktorvogn, og at kørslen vil give væsentlige ekstra markskader. For Tønder kommunes vedkommende anslås merudgifterne ved lovforslaget til "nogle" mio. kr./år.

Venlig hilsen,

Christa Jørgensen
Miljøchef

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Carsten Brian Cederholm [cace@hillerod.dk]**Sendt:** 10. januar 2011 08:57**Til:** Arealkontoret (KTP,DFFE)**Emne:** Høringssvar, forventes indsendt torsdag

Efter aftale indsender Hillerød Kommune først vores høringssvar på torsdag, så det kan nå at blive politisk behandlet:

[http://polweb.nethotel.dk/Produkt/PolWeb/default.asp?
p=hillerod&page=document&docId=25771&ItemId=25780](http://polweb.nethotel.dk/Produkt/PolWeb/default.asp?p=hillerod&page=document&docId=25771&ItemId=25780)

Med venlig hilsen
Carsten Cederholm
Byplanlægger, projektleder på vandplaner

Hillerød Kommune
By og miljø - Natur og Byplan
Trollesmindeallé 27, 3400 Hillerød
Tlf. 72 32 21 41

Direktør for By og Miljø
Arealplanlægning

10. januar 2011

3105-09-261
211

**HILLERØD
KOMMUNE**

FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30,
1780 København V

Høringssvar til høring over forslag til lov om randzoner

Hillerød kommune finder det positivt, at der etableres randzoner, langs alle vandløb og søer i landzonen, hvor der ikke må gødes, sprøjtes eller dyrkes afgrøder. Vi ser ligeledes positivt på, at der udlægges områder til energiafgrøder, i det omfang det er foreneligt med naturinteresser.

Det skal bemærkes at Hillerød Kommune i sit svar ikke har taget stilling til erstatningsforhold.

Hillerød Kommune
By og Miljø
Trollesmindealle 27
3400 Hillerød
Tlf. 72322141
Fax 72323213
cace@hillerod.dk

Sag 219-2010-2047

Vedtaget af miljø- og Teknik-udvalget i Hillerød Kommune ved udvalgsrådet den 12. januar 2011.